

Силабус курсу

Політологія

Ступінь вищої освіти – бакалавр
Освітньо-професійна програма
«Підприємництво та торгівля»

Рік навчання: 1, Семестр: 2

Кількість кредитів: 3 Мова викладання: українська

Керівник курсу

ППП

к. політ. н., доцент **Томахів Володимир Ярославович**

Контактна
інформація

wtomahiv@ukr.net +380673540250

Опис дисципліни

Дисципліна «Політологія» спрямована на вивчення сутності, історії та теоретичних засад політичної сфери суспільного життя, методології діяльності і поведінки основних суб'єктів політики: від громадянина і місцевої громади – до держави і нації загалом, формування вміння давати принципову характеристику політичним вченням та політико-ідеологічним доктринам, мати уявлення про сутність політичного життя, політичних відносин і процесів, суб'єкти і об'єкти політики, знати права людини і громадянина, суть і значення політичних систем і режимів, уявлення про процеси міжнародного політичного життя, геополітичну обстановку, статус і роль України в сучасному політичному світі, володіти навичками політичної культури, вміти застосовувати політичні знання в своїй професійній і громадській діяльності.

Структура курсу

Годи ни (лек. / сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2 / 2	Тема 1. Політологія як наука. Поняття політики та політичної діяльності	Розкрити сутність політики, її соціальні функції проаналізувати причини й умови формування політичної сфери суспільного буття. Охарактеризувати особливості предмету категоріального апарату та методів дослідження політичних явищ і процесів. Дослідити зародження та етапи розвитку політичної науки в світі та Україні, її соціальні функції зростання ролі в умовах сучасного цивілізаційного процесу. Розкрити зміст, мотиви та охарактеризувати основні різновиди політичної діяльності.	Поточне опитування
	Тема 2. Історія світової та вітчизняної політичної думки.	Проаналізувати витoki та основні етапи зарубіжної політичної думки. Політичні погляди стародавнього Сходу. Політична думка Стародавньої Греції та Стародавнього Риму. Політико-релігійні погляди Середньовіччя. Політичні вчення епохи відродження та реформації. Н. Макіавеллі – фундатор світської політичної науки. Політична думка Нового часу. Охарактеризувати процес формування політичної думки в княжу добу історії України, політичні ідеї періоду козаччини	

		та гетьманської держави, національне відродження і розвиток української політичної думки в ХІХ – початку ХХ ст., українську політичну думку після національно-визвольної революції 1917–1921 рр.	
2 / 2	Тема 3. Політична система суспільства, місце і роль у ній держави.	Розкрити сутність політичної влади, її суб'єкт-об'єктна мода. Проаналізувати поняття, структуру та функції політичної системи суспільства, теоретичні засади взаємодії політичної системи із середовищем. Показати роль держави як політичного інституту політичної системи.	
2 / 2	Тема 4. Громадянське суспільство. Політичні партії, громадські об'єднання та рухи	Розглянути поняття, генезу, основні принципи та інститути громадянського суспільства. Охарактеризувати політичні партії та інші добровільні об'єднання громадян, їх роль в системі громадянського суспільства. З'ясувати особливості взаємодії громадянського суспільства і держави в умовах різних політичних режимів., в т.ч. в умовах сучасного українського суспільства.	Поточне опитування
2 / 2	Тема 5. Політичні еліти і лідерство	Проаналізувати поняття та сучасні концепції політичної еліти, з'ясувати її структуру та функції. Розглянути місце і роль політичної еліти в системі національної еліти. Розкрити зміст поняття політичне лідерство та з'ясувати засади його типології. Охарактеризувати стан політичної еліти та політичне лідерство в сучасній Україні.	
2 / 2	Тема 6. Політичні режими. Особливості сучасної демократії.	Розкрити поняття політичного режиму, його роль в забезпеченні керуваності суспільством та досягнення суспільної мети. виявити та проаналізувати критерії типології політичних режимів та їх основні різновиди: демократичний режим, авторитаризм, тоталітаризм. З'ясувати причини прояву авторитаризму в політичному житті сучасної України. Проаналізувати принципи та моделі демократії, роль в функціонуванні виборчих систем та парламентів.	
2 / 2	Тема 7. Основи етнонаціональної та міжнародної політики	З'ясувати зміст поняття «нація», «національні меншини», «етнополітика». Охарактеризувати конституційні засади реалізації етнонаціональної політики сучасної української держави. Дослідити феномен націоналізму етнічних меншин та прояви сепаратизму. Розкрити зміст понять зовнішня політика держави, міжнародні відносини, міжнародна політика та геополітика. Проаналізувати основні міжнародні урядові організації: ООН, Рада Європи, Європейський Союз, ОБСЄ та статус України асоційованого члена ЄС.	Поточне опитування
2 / 2	Тема 8. Політико-ідеологічні системи та політична культура..	З'ясувати зміст понять: політична свідомість, політична ідеологія та політичної психології. Розглянути ідеологічний плюралізм як важливі принципи функціонування сучасної демократії та охарактеризувати основні політико-ідеологічні системи сучасності: лібералізм, консерватизм, соціал-реформізм та комунізм. Охарактеризувати сутнісні риси, структуру, функції та типологію політичної культури, її особливості в Україні.	
2 /	Тема 9. Політичний менеджмент	Розкрити зміст політичного менеджменту як науки та різновиду політичної діяльності. Охарактеризувати такі його	

	менеджмент та маркетинг. Політичні технології.	різновиди, як менеджмент виборчої кампанії, партійний менеджмент та менеджмент в органах влади й управління. З'ясувати особливості політичного маркетингу, його роль в дослідженні політичного ринку, його формування і трансформації. Дати оцінку нормативним та девіантним політичним технологіям, їх використання в політичному процесі в Україні.	

Літературні джерела

1. Гелей С. Д., Рутар С. М. Політологія: навч. посіб. 8-ме вид. К.: Центр навчальної літератури, 2019, 348с.
2. Історія українських та зарубіжних політичних вчень: навч. посіб. / Т. В. Гончарук-Чолач, В. Я. Томахів. Київ: Видавництво Ліра-К. 2020. 228 с.
3. Кириченко В.М. Політичні системи світу: кредитно-модульний курс. ЦУЛ, 2020. 218 С.
4. Політологія : навч. посібн. / Т. В. Гончарук-Чолач, О.М.Рудакевич, В. Я. Томахів, М. І. Гурик, Р. Ю. Чигур / За ред. Т. В. Гончарук-Чолач. Тернопіль: Астон, 2019. 219 с.
5. Семінарські заняття та самостійна робота студентів з навчальної дисципліни «Політологія»: методичні рекомендації. / Автор-укладач, професор О. М. Рудакевич. Тернопіль: ТНЕУ, 2020. 20 с.
6. Тетарчук І. Дяків Т. Політологія. Навчальний посібник для підготовки до іспитів. Київ: Центр учбової літератури, 2021, 160 с.
7. Томахів В.Я. Політологія. Навчальний посібник. Вид. друге. Тернопіль: ТНЕУ, 2020. 228 с.
8. Шляхтун П. Політологія (теорія та історія політичної науки). К.: Центр учбової літератури, 2021, 472 с.
9. Шергін С.О. Політологія міжнародних відносин : Навч. посіб. К.; ЦУЛ, 2019, 256 С.
10. Шульга М. А. , Зубчик О. А. Політичний менеджмент. Навч. посібн. К.: Академія, 2019. 160 с.
11. Dryzek John S., Honig B., Phillips A. The Oxford Handbook of Political Theory. Oxford University Press, 2019. 1678 p.
12. Mycoff Jason D. Working with Political Science Research Methods SAGE Publications. 2019. 160 p

Оцінювання

Модуль 1		Модуль 2	Модуль 3
40%	40%	5%	15%
Поточне оцінювання	Модульний контроль	Тренінг	Самостійна робота
Оцінка визначається як середнє арифметичне з усіх оцінок, отриманих на практичних	Письмова робота	Оцінка визначається в кінці тренінгу за виконання завдання	Оцінка за: - написання тез і виступ на читаннях або написання анотації на основі роботи з першоджерелами
Усне опитування під час заняття (7 тем по 10 балів = 70 балів)	Письмова робота = 30 балів		Написання і виступ на читаннях = 100 балів; або Написання анотації на основі роботи з першоджерелами = 90 балів

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування (наприклад, програма Kahoot).
- **Політика щодо відвідування:** За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	Відмінно
B	85-89	Добре
C	75-84	Добре
D	65-74	Задовільно
E	60-64	Достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом